

Prawda w internecie - na farmie trolli

Scenariusz lekcji dla szkół podstawowych klas 7-8

Wprowadzenie

Scenariusz ma przybliżyć uczniom i uczennicom pojęcie sztucznej inteligencji. Przeznaczony jest na lekcje informatyki, może być jednak z powodzeniem wykorzystywany także na godzinach z wychowawcą. Scenariusz nie wymaga wiedzy specjalistycznej od osoby prowadzącej zajęcia, a jego celem jest przedstawienie możliwości i wyzwań jakie stawiają przed nami rozwijające się technologie.

Cele lekcji

- Poznanie mechanizmów powstawania i funkcjonowania sztucznej inteligencji
- Poszerzenie wiedzy o tym kiedy powstały pierwsze roboty
- Zachęcenie uczniów do współpracy i kreatywności podczas wymyślania nowych zastosowań sztucznej inteligencji AI

Cele lekcji (w języku ucznia)

- dowiecie się czym jest sztuczna inteligencja i jak można ją wykorzystać
- zrozumiecie jakie mechanizmy kierują działaniem AI
- dowiecie się kiedy powstały pierwsze roboty

Związek z podstawą programową:

Cele kształcenia – wymagania ogólne: III. 9.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:III. Edukacja społeczna 1.10) , VII. Edukacja informatyczna IV.3, IV.4)

Kluczowe zagadnienia:

1. Czym jest sztuczna inteligencja?
2. Do czego można ją wykorzystać?
3. Jaki wpływ może mieć rozwój sztucznej inteligencji na nasze życie?

Metody: dyskusja, praca w parach, analiza, praca samodzielna

Formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, burza pomysłów

Materiały/ środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć:

film "Digi-świat- Co zmieni sztuczna inteligencja"

rzutnik, głośnik, komputer

prezentacja

Załączniki do scenariusza:

Załącznik nr 1. Prezentacja

Skrót przebiegu zajęć:

1. Sprawy organizacyjne (5 min.)
2. Wprowadzenie i dyskusja (10 min.)
3. Zadanie 1 (10 min.)
4. Film (5 min.)
5. Zadanie 2 (10 min.)
6. Podsumowanie (5 min.)

Przebieg zajęć:

1. Sprawy organizacyjne (5 min)

2. Wprowadzenie i dyskusja (10 min)

Zapytaj uczniów i uczennice, czy znają jakieś filmy, książki lub gry o robotach. Dopytaj, jakie są te roboty, co robią, czy mają swoją osobowość. Podsumuj wypowiedzi grupy, zwracając uwagę na to, jak roboty są przedstawiane. Powiedz, o czym będzie dzisiejsza lekcja.

Zadaj pytanie o to, z czym kojarzy się grupie pojęcie sztucznej inteligencji - gdzie się z tym pojęciem spotykają, co ono może oznaczać, z jakimi dziedzinami nauki może być połączone. Zanotuj wypowiedzi uczniów i uczennic na tablicy, np. w postaci mapy myśli.

3. Zadanie (10 min)

Przeznacz grupie, że przez chwilę skupicie się na tym, skąd się wzięła sztuczna inteligencja i robotyka. Zaczniecie od robotów kreowanych na obraz człowieka.

Pokaż slajdy 2-8. Ósmy slajd to polecenie dla uczniów, by wyobrazili sobie robota antropomorficznego i zrobili jego szybki projekt oraz porównały swój projekt z pracą kolegi lub koleżanki obok. Osoby chętne mogą podzielić się swoim pomysłem na forum.

Pytanie kluczowe na podsumowanie:

Choć istnieją już roboty przypominające ludzi, większość obrazów sztucznej inteligencji to tylko nasze wyobrażenia. Jak, waszym zdaniem, wygląda sztuczna inteligencja w rzeczywistości?

Zbierz ustne odpowiedzi i zaproś do obejrzenia fragmentu filmu z ekspertką, Adą Florentyną Pawlak.

4. Film (5 min.)

Puść film (czas: 06:30-09:35). Daj uczniom czas na wyszukanie na smartfonach (jeśli zechcą), podanych w filmie stron: Lil Miquela oraz This Person Does Not Exist.

5. Zadanie (10 min)

W pierwszej części zadania poproś o skupienie się na fragmencie dotyczącym wirtualnych influencerów i strony generującej twarze. Poproś grupę, wy w parach, przez 2 minuty, rozmawiali o potencjalnych zagrożeniach i zaletach takiej technologii. Po dwóch minutach poproś, by podzielili się swoimi przemyśleniami. Zapisz je w punktach na tablicy - po jednej stronie zalety, po drugiej wady. Poproś, by chętna osoba podsumowała jednym zdaniem odpowiedzi całej klasy.

Następnie odwołaj się do drugiej części filmu, mówiącej o tym, że sztuczna inteligencja to przede wszystkim programy i algorytmy, pozwalające automatyzować nasze działania i szeregować informacje. Nazywa się tak, bo po pierwsze, imituje możliwości do tej pory zarezerwowane dla człowieka, a pod drugie, ma zdolność uczenia się. Pokaż slajdy 9-12. Slajd 12-ty to zadanie: prośba o szczegółowe opisanie czynności wstania z pozycji leżącej, bez kołdry. Zadanie mogą to zrobić wspólnie na głos lub w grupach. Powinni móc testować na sobie prawidłowość poleceń.

Podsumowując to zadanie, zwróć uwagę uczniów na to, jak skomplikowane bywają procesy, które dla nas wydają się być zupełnie naturalne. Gdy robot je opanowuje, może zastąpić nas w wykonaniu danej czynności lub zrobić ją lepiej od nas.

5. Podsumowanie (5 min)

Poproś grupę, by samodzielnie podsumowała lekcję. Dopytaj, czym jest sztuczna inteligencja i gdzie się z nią spotykamy.

Pytanie kluczowe: czy o XVIII-wiecznej automatycznej kaczce można mówić, że jest sztuczną inteligencją? (odpowiedź dlaczego nie, jest na slajdzie 11-tym, nie każdy robot jest oparty o działanie sztucznej inteligencji i może wykonywać tylko powtarzalne ruchy).

Autorka scenariusza: Aneta Derda